

Twee Brugse kunstenaars in Gentse galerie

Johan Clarysse bij De Buck/prentenkabinet W. Vynck

.....

AMBIGUÏTEIT

Bijna al wat Clarysse schildert draagt een groot percentage ambiguïteit in zich. Hij schildert mensen. Meestal toch. Alleen of in groep. In situaties die je meteen herkent, maar die je even snel aan het twijfelen brengen. Al zeker in de periode - enkele jaren terug - dat hij zijn doeken van woorden of korte zinnen voorzag. De kijker zocht een verband, zelfs wanneer dit er misschien helemaal niet was. Boeiend! Ik vond dat hij zich op deze manier extra profileerde in een beeldende kunstwereld waarin nogal wat kunstenaars schilderen zoals hij dat doet. Maar inderdaad, bij nader toezien heeft hij die talige toemaat niet nodig. Zijn beelden zeggen voldoende. Zijn werk is authentiek.

"Subjectief realisme", lees ik in de mail van de galerie. Knap verwoord! Ik ga ook nog maar eens in ijtempo naar zijn website waar me opvalt wat collega en professor Willem Elias ooit over Clarysse schreef. Met name dat de kunstenaar voldeed aan zijn absolute kwaliteitsnorm. Dat je zonder bijkomende informatie kan zien dat het kunstwerk van zijn maker is. Een Johan Clarysse = een Johan Clarysse. Hoewel deze stelling uiteraard niet helemaal klopt, vind ik het een belangrijk criterium.

CONTOUREN

Het valt op dat Clarysse dit keer, meer dan de vele vorige keren, bepaalde stukken van het doek met opzet niet "af"werkt. En dat hoeft ook niet. Het eerste relatief kleine werk dat hij me laat zien: een opgedirkte dame met ontblote schouders. Op de rug. Op weg. Ze staat op het punt om een steegje in te slaan. Een dier dat ze aan de leiband (een hond, denk je geredelijk) houdt, wijst haar de weg. Het beest lijkt met de route vertrouwd. Dit uitstapje doet ze dus vaker. Het steegje is vaag geschilderd. Kleurvlakken. En de hond blijkt een varken te zijn. Clarysse tekent alleen de contouren van het dier. Heerlijk werk, alleen al in zijn plastische contrasten. Mijn fantasie neemt me op sleeptouw. Maar de twijfel blijft. Het bevreedende ook. Maar zou het kunnen? Kijken we überhaupt nog ergens van op? Honni soit qui mal y pense? Misschien is ze gewoon een beetje gek en heeft ze helemaal geen afspraakje.

I NEED ANOTHER WORLD

Ik onthoud ook een man. Klein snorretje. Op stap. Hij draagt iets ondefinieerbaars bij zich. Dichtbij en toch ver weg is hij. Ja, dit kan, wanneer je verdomd goed kan schilderen. Hij vult zowat het hele doek, maar lijkt tegelijk in het decor verzonken.

Twee vrouwen en een gestolen kus. Een gebaar dat verlangen doet naar meer. Een meisje dat Proust leest en alle tijd lijkt te hebben. Gebeiteld op het bed; verzonken in het boek.

Een Oostenrijker met een dun snorretje, op een slee gezeten. Hij verlangt naar een andere wereld...

Figuren, taferelen en een enkele keer alleen maar wolken met woorden. Clarysse schildert het leven in al zijn geledingen, maar er hangt een sluier voor. Terwijl hij de werken wegneemt voor weer een ander, zegt hij weinig. Hij is spaarzaam met woorden. Nochtans een talige man. Wellicht is het mijn blik, mijn reactie die hem interesseert. Hij wil duidelijk dat zijn beelden spreken...

Ik heb eerder het werk van Clarysse bezongen, nog zijn debuut meegemaakt, zijn interessante evolutie gevolgd. Zoals de wijn wordt hij almaar beter, de inspiratie uit de film noir komt minder nadrukkelijk aan bod, de realiteit van vandaag geeft zo veel te denken en te interpreteren, maar de links naar film, het leven en het menselijk instinct blijven.

Johan Debruyne (kunstblog)